

Határozatok Tára

JULIANE KOKOTT
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2013. március 21.¹

C-65/12. sz. ügy

**Leidseplein Beheer BV
H. J. M. de Vries**

(a Hoge Raad der Nederlanden [Hollandia] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„2008/95/EK irányelv — Védjegyjog — Lajstromozott védjegy jogosultját megillető jog — Jóhírnevű védjegy — A jóhírnevű védjeggyel azonos vagy ahhoz hasonló megjelölés harmadik személy által alapos ok nélkül és tisztességtelen módon történő használata — Alapos ok fogalma”

I – Bevezetés

1. A tagállamok feljogosíthatják a jóhírnevvel rendelkező védjegy jogosultját arra, hogy hasonló megjelölések használatát megtiltsák, amennyiben az ilyen megjelölés alapos ok nélkül történő használata sértené vagy tisztességtelenül kihasználná a védjegy megkülönböztető képességét vagy jóhírnevét.

2. Miután a Bíróság az internetes kulcsszavakkal történő hirdetés kapcsán már tárgyalta az igazolás lehetőségének bizonyos szempontjait², most azt kell megvizsgálni, hogy valamely megjelölésnek egy később ismertté váló, hasonló védjegy bejelentése előtt történő, jóhiszemű használata igazolhatja-e az elsőként említett megjelölés további használatát. H. J. M. de Vries és vállalkozása, a Leidseplein Beheer BV ugyanis már jóval a Red Bull védjegyeinek első lajstromozása előtt használta a „The Bulldog” felirattal ellátott buldog képét. A jelen ügyben vitatott, hogy a Red Bull megtilthatja-e ennek a megjelöléseknek egy energiával való kapcsolatában történő használatát.

1 — Eredeti nyelv: német.

2 — A C-323/09. sz., Interflora és Interflora British Unit ügyben 2011. szeptember 22-én hozott ítélet (EBHT 2011., I-8625. o.) 91. pontja.

II – Jogi háttér

A – Az uniós jog

3. A védjegyirányelv³ 5. cikkének (1) bekezdése szabályozza azokat a jogokat, amelyek minden védjegyjogosultat megilletnek:

„A védjegyoltalom a jogosult számára kizárólagos jogokat biztosít. A kizárólagos jogok alapján a jogosult bárkivel szemben felléphet, aki engedélye nélkül gazdasági tevékenység körében használ

- a) a védjeggyel azonos megjelölést olyan árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban, amelyek azonosak a védjegy árujegyzékében szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal;
- b) olyan megjelölést, amelyet a fogyasztók a védjeggyel összetéveszhetnek a megjelölés és a védjegy azonossága vagy hasonlósága, valamint az érintett áru, illetve szolgáltatások azonossága vagy hasonlósága miatt; az összetéveszhetőség magában foglalja azt az esetet is, ha a fogyasztók a megjelölést gondolati képzettársítás (asszociáció) útján kapcsolhatják a védjeggyel.”

4. A védjegyirányelv 5. cikkének (2) bekezdése a jóhírnévvel rendelkező védjegyek jogosultjait megillető további jogokat tartalmazza:

„Bármely tagállam előírhatja továbbá, hogy a jogosult bárkivel szemben felléphet, aki hozzájárulása nélkül gazdasági tevékenység körében a védje[gyhez] [...] hasonló megjelölést használ az árujegyzékben szereplő árukhoz, illetve szolgáltatásokhoz nem hasonló árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban, feltéve hogy a védjegy a tagállamban jóhírnevet élvez, és a megjelölés alapos ok nélkül történő használata sértené vagy tisztességtelenül kihasználná a védjegy megkülönböztető képességét vagy jóhírnevét.”

B – A holland jog

5. A holland védjegyjogot a szellemi tulajdonról szóló, 2005. február 25-én Hágában aláírt Benelux egyezmény tartalmazza. Az egyezmény 2.20. cikke (1) bekezdésének c) pontja megfelel a védjegyirányelv 5. cikke (2) bekezdésének.

III – A tényállás és az előzetes döntéshozatal iránti kérelem

6. A Red Bull az 1983. július 11-én a 32. osztály (alkoholmentes italok) vonatkozásában lajstromozott „Red Bull Krating-Daeng” szó-/ábrás védjegy jogosultja. A vállalkozás legismertebb terméke az azonos nevű energiaiital.

7. H. J. M. de Vries jogosultja az 1983. július 14-én, szintén a 32. osztály (alkoholmentes italok) vonatkozásában lajstromozott „The Bulldog” szó-/ábrás védjegynek, valamint későbbi hasonló védjegyeknek. H. J. M. de Vries ezt a megjelölést (jóval) azelőtt használta, hogy a Red Bull 1983-ban a védjegyét „italárusítással egybekötött gasztronómiai szolgáltatások” és különböző értékesítési

3 — Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1988. december 21-i 89/104/EKG első tanácsi irányelvre (HL L 40., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 92. o.) vonatkozik. Azonban a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2008. október 22-i 2008/95/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 299., 25. o.) alkalmazandó, amelynek vonatkozó rendelkezései tartalmilag mindazonáltal nem különböznek az elsőként említett irányelv rendelkezéseitől.

tevékenységek vonatkozásában bejelentette, még hozzá az általa szolgáltatott információk szerint 1975 óta, többek között „coffeeshopok” vonatkozásában, de kávézók, hotel, kerékpárkölcsonzó, és 1997 óta energiatalk tekintetében is. Úgy tűnik, H. J. M. de Vries a Leidseplein Beheer BV társaságon keresztül fejt ki ezeket a tevékenységeket.

8. A Red Bull elsősorban azt szeretné elérni, hogy H. J. M. de Vries ne gyárthasson és forgalmazhasson olyan energiatalkokat, amelyek csomagolásán a „Bull Dog” megjelölés, a „Bull” szóelemet tartalmazó másik megjelölés, vagy más, a Red Bull védjegyeihez megtevesztésig hasonló megjelölések szerepelnek.

9. Elsőfokon, a Rechtbank Amsterdam előtt pert nyert, másodfokon, a Gerechtshof te Amsterdam előtt viszont a Red Bull lett pernyertes. H. J. M. de Vries ezután felülvizsgálati kérelmet terjesztett a Hoge Raad elé, amely eljárás jelenleg folyamatban van.

10. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem szerint a két megjelölés közötti hasonlóságot eddig nem értékelték kellően. A jelen eljárásban ezért nem lehet abból kiindulni, hogy fennáll az összetévesztés veszélye. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem azt a kérdést is függőben hagyta, hogy H. J. M. de Vries részesedni kívánt-e a Red Bull energiatalkokból származó milliárdos forgalmából, és a Red Bull jóhírnévvel rendelkező védjegyének nyomdokába lépve tisztességtelenül kihasználta-e annak jóhírnevét.⁴ A Hoge Raadnak inkább azzal kapcsolatban merültek fel kétségei, hogy a megjelölés korábbi használata mennyiben minősülhet alapos oknak. Ezért a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

11. Úgy kell-e értelmezni a védjegyirányelv 5. cikkének (2) bekezdését, hogy az e rendelkezés értelmében vett alapos ok akkor is fennállhat, ha a jóhírnévvel rendelkező védjeggel azonos vagy ahhoz hasonló megjelölést az érintett harmadik személy, illetve személyek már az említett védjegy bejelentése előtt jóhízműen használta, illetve használták?

12. Az alapeljárás résztvevői, a Leidseplein Beheer B. V. és H. J. M. de Vries, a Red Bull GmbH, valamint az Olasz Köztársaság és az Európai Bizottság írásbeli észrevételeket terjesztettek elő. Olaszország kivételével részt vettek a 2013. február 27-i tárgyaláson.

IV – A jogkérdésről

A – Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés háttéréről

13. Először is a védjegyirányelv 5. cikkének (2) bekezdésében foglalt szabályokat illetően meg kell állapítani, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint még ha e rendelkezések csak azon esetet említik is, amikor valamely jóhírnévvel rendelkező védjeggel azonos vagy ahhoz hasonló megjelölést használnak olyan áruk vagy szolgáltatások vonatkozásában, amelyek nem hasonlók a védjegy árujegyzékében szereplő árukhoz vagy szolgáltatásokhoz, az ott szabályozott oltalom még inkább vonatkozik a jóhírnévvel rendelkező védjeggel azonos vagy ahhoz hasonló megjelölésnek olyan áruk vagy szolgáltatások kapcsán történő használatára, amelyek azonosak az említett védjegy árujegyzékében szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal, vagy azokhoz hasonlók.⁵ E szabályok érvényesek ezért az alapügyben is, amelyben azonos árukról, nevezetesen energiatalkokról van szó.

4 — Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem 3.10.2 pontja.

5 — A C-292/00. sz. Davidoff-ügyben 2003. január 9-én hozott ítélet (EBHT 2003., I-389. o.) 30. pontja, a C-236/08-C-238/08. sz., Google France és Google egyesített ügyekben 2010. március 23-án hozott ítélet (EBHT 2010., I-2417. o.) 48. pontja, valamint a 2. lábjegyzetben hivatkozott Interflora és Interflora British Unit ügyben hozott ítélet 68. pontja.

14. Ezt követően a jóhírnévvel rendelkező védjegyek jogosultjai számára biztosított oltalom terjedelmét illetően a védjegyrányelv 5. cikkének (2) bekezdésének szövegéből következik, hogy az ilyen védjegyek jogosultjai megtilthatják, hogy hozzájárulásuk és alapos ok nélkül harmadik személyek gazdasági tevékenységük körében használjanak azzal azonos vagy ahhoz hasonló megjelölést, amennyiben a megjelölés alapos ok nélkül történő használata sértené vagy tisztességtelenül kihasználná e védjegyek megkülönböztető képességét vagy jóhírnevét. A jóhírnévvel rendelkező védjegy jogosultja nem csak akkor gyakorolhatja ezt a jogot, ha az érintett vásárlóközönség szempontjából fennáll az összetéveszthetőség.⁶

15. Azon sérelmek, amelyekkel szemben a védjegyrányelv 5. cikkének (2) bekezdése védelmet biztosít, először is a védjegy megkülönböztető képességének megsértése („felhígulás”), másodsor e védjegy jóhírnevének megsértése („megfakulás”), és harmadszor e védjegy megkülönböztető képességének vagy jóhírnevének tisztességtelen kihasználása („élősködés”), amely sérelmek közül egy is elegendő az említett rendelkezésekben foglalt szabály alkalmazásához.⁷

16. A belső jogi eljárásban a másodfokon eljáró *Gerechtshof* „a védjegy megkülönböztető képességének vagy jóhírnevének tisztességtelen kihasználását” vette alapul, amelyet még az „élősködés” kifejezésekkel is szoktak jelölni. A védjegyjogosult jogainak ilyen megsértése nem a védjegy által elszenvedett sérelemhez kötődik, hanem az azzal azonos vagy ahhoz hasonló megjelölés harmadik személy által történő használatából származó előnyhöz. E fogalom többek között magában foglalja azt az esetet, amikor a védjegy imázsa átvitelének, vagy a vele azonos vagy hozzá hasonló megjelöléssel jelölt árukra kivetített tulajdonságoknak köszönhetően a jóhírnevű védjegy nyomdokában egyértelmű kihasználás folyik.⁸

17. A Hoge Raad ideiglenesen elhalasztotta a döntést a H. J. M. de Vries által előterjesztett, vonatkozó felülvizsgálati joga alpról, hogy előbb feltegye a Bíróságnak azt a kérdést, hogy akkor is fennállhat-e a védjegyrányelv 5. cikkének (2) bekezdése értelmében vett alapos ok, ha a jóhírnévvel rendelkező védjeggyel azonos vagy ahhoz hasonló megjelölést az érintett harmadik személy, illetve személyek már e védjegy bejelentése előtt jóhírnévükön használta, illetve használták.

B – A *Red Bull* feltevéséről

18. A *Red Bull* ezzel kapcsolatban azon a véleményen van, hogy alapos ok csak akkor áll fenn, ha e megjelölés használója kénytelen pont ezt a megjelölést használni, és annak ellenére, hogy a használattal kárt okoz a védjegyjogosultnak, nem lehet tőle rendesen elvárni, hogy tartózkodjék ettől a gyakorlattól. Más szóval: olyan kényszerítő oknak kell fennállnia, amely kizárja a vitatott használatról való lemondást. A *Red Bull* ezen álláspontját a Törvényszék egyik ítéletére⁹, az OHIM fellebbezési tanácsának egyik határozatára¹⁰ és a Benelux Bíróság korábbi ítélezési gyakorlatára¹¹ alapozza.

6 — A C-487/07. sz., *L'Oréal és társai* ügyben 2009. június 18-án hozott ítélet (EBHT 2009., I-5185. o.) 36. pontja, valamint a 2. lábjegyzetben hivatkozott *Interflora és Interflora British Unit* ügyben hozott ítélet 70. és azt követő pontja.

7 — A C-252/07. sz. *Intel Corporation* ügyben 2008. november 27-én hozott ítélet (EBHT 2008., I-8823. o.) 27. és azt követő pontja, a 6. lábjegyzetben hivatkozott *L'Oréal és társai* ügyben hozott ítélet 38. és 42. pontja, valamint a 2. lábjegyzetben hivatkozott *Interflora és Interflora British Unit* ügyben hozott ítélet 70. és azt követő pontja.

8 — A 6. lábjegyzetben hivatkozott *L'Oréal és társai* ügyben hozott ítélet 41. pontja, valamint a 2. lábjegyzetben hivatkozott *Interflora és Interflora British Unit* ügyben hozott ítélet 74. pontja.

9 — A T-21/07. sz., *L'Oréal kontra OHIM – Spa Monopole (SPALINE)* ügyben 2009. március 25-én hozott ítélet 43. pontja.

10 — Az OHIM második fellebbezési tanácsának az R 1797/2008–2. sz. ügyben (OStCaR/OSCAR) 2010. november 10-én hozott határozatának 63. pontja.

11 — A *Bols* kontra *Colgate Palmolive (Claeryn/Klarein)* ügyben 1975. március 1-jén hozott ítélet, *GRUIR International* 1975., 399 (401).

C – A szövegről

19. A védjegyirányelv 5. cikke (2) bekezdésének holland szövegváltozata alapján a Red Bull megszorító felfogása alkalmasint jobban érthető, mint a többi nyelvi változat alapján. A holland szövegváltozatban nem „alapos ok” („rechtvaardige reden”) szerepel, hanem „nyomós ok” vagy „elfogadható ok” („geldige reden”). Ezt a változatot szinte már úgy is lehetne érteni, hogy a megjelölés használatára vonatkozóan konkrét jognak – így például névviselési jognak vagy egy korábbi védjegynek – kell fennállnia.

20. Ezzel szemben a német „rechtfertigender Grund” kifejezést, valamint a francia „juste motif” és az angol „due cause” kifejezéseket úgy is lehet érteni, hogy a megjelölés használatára vonatkozó oknak nem kell kényszerítő oknak lennie. Eszerint elegendő lehet olyan jogos érdek fennállása is, amely a jóhírnévvel rendelkező védjegy jogosultjának érdekeivel szemben többet nyom a latban.

21. Első látásra nem világos, hogy miért ne lenne alkalmas egy megjelölés korábbi használata annak megalapozására, hogy nyomós jogos érdek állhat fenn.

22. Az uniós jogi rendelkezések eltérő nyelvi változatait egységesen kell értelmezni. Amennyiben a változatok eltérnek egymástól, a rendelkezést főszabály szerint azon szabályozás általános rendszerének és céljának figyelembevételével kell meghatározni, amelynek e rendelkezés részét képezi.¹²

D – A védjegyirányelv rendszeréről

23. A Red Bull valóban a védjegyirányelv és annak a Benelux egyezményben foglalt átültetésének rendszerére hivatkozik álláspontja alátámasztásául. Ez utóbbi az ún. *de facto* – azaz lajstromozatlan, kizárólag a használatuk révén oltalomban részesülő – védjegyek oltalmára vonatkozó szabályozáson alapul.

24. A védjegyirányelv 4. cikke (4) bekezdésének b) pontja lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy megtagadják a védjegy-lajstromozást abban az esetben, ha egy lajstromozatlan védjegyhez olyan jogok fűződnek, amelyek alapján a jogosult megtilthatja a későbbi védjegy használatát. A 6. cikk (2) bekezdése ezenkívül megengedi a tagállamoknak, hogy helyi jelentőségű korábbi jogokat ismerjenek el. Miként az ötödik preambulumbekkezdésben is kifejezésre jut, a tagállamok ezért elismerhetnek is oltalomban részesíthetnek lajstromozatlan védjegyeket, ám nem kötelesek erre.

25. A Benelux egyezmény nem él ezzel a lehetőséggel. A benne foglalt rendelkezések alapján védjegyet csak lajstromozás révén lehet szerezni, pusztán használat révén nem. A Red Bull álláspontja szerint egy tisztán lajstromozási rendszerben az egyetlen korrekció a védjegyirányelv 3. cikke (2) bekezdésének d) pontja szerinti rosszhiszemű védjegybejelentés szankcionálása. Olaszország szerint sem minősülhet egy ilyen rendszerben valamely megjelölés korábbi jóhiszemű használata az 5. cikk (2) bekezdése szerinti alapos oknak.

26. Az érvek ezen láncolata oda vezet, hogy egy megjelölés korábbi jóhiszemű használatának a védjegyirányelv 5. cikkének (2) bekezdése szerinti alapos okként történő elismerése közvetve a lajstromozatlan védjegyek oltalmát eredményezi.

12 — A 19/67. sz. Van der Vecht-ügyben 1967. december 5-én hozott ítélet (EBHT 1967., 462. és 473. o.); a 30/77. sz. Bouchereau-ügyben 1977. október 27-én hozott ítélet (EBHT 1977., 1999. o.) 13. és 14. pontja; a C-56/06. sz. Euro Tex ügyben 2007. június 14-én hozott ítélet (EBHT 2007., I-4859. o.) 27. pontja és a C-426/05. sz. Tele2 Telecommunication ügyben 2008. február 21-én hozott ítélet (EBHT 2008., I-685. o.) 25. pontja.

27. Ez az álláspont mindazonáltal nem meggyőző. A lehetséges alapos okként történő elismerés nem jelenti azt, hogy a lajstromozatlan megjelölés használója igénybe vehet valamely védjegyhez fűződő oltalmi jogokat, és ennek elismeréséből az sem következik, hogy ez az alapos ok minden esetben érvényesülne.

28. Egyébként egy megjelölésnek a védjegyirányelv 5. cikkének (2) bekezdése szerint esetlegesen alapos okkal történő használatát még mindig meg lehet tiltani az 5. cikk (1) bekezdés alapján, amennyiben fennáll az összetéveszthetőség, mivel ebben az esetben a fogyasztók megtévesztésétől lehet tartani.

29. Ugyan a Red Bull ez utóbbi megállapítással szemben azt hozza fel, hogy a védjegyirányelv 5. cikkének (2) bekezdése szerinti oltalom szélesebb körű, mint az 5. cikk (1) bekezdésében biztosított oltalom, ám ez az érv nem meggyőző. Ennek a két jognak valójában eltérő rendeltetése van. Az 5. cikk (2) bekezdése kizárólag a védjegyjogosult érdekét szolgálja, míg az 5. cikk (1) bekezdése a fogyasztók megtévesztéssel szembeni védelmét is. Ezért az egyszerű védjegyek oltalma azokban az esetekben kerül alkalmazásra, amelyekben a jóhírnévvel rendelkező védjegyek oltalma nem alkalmazható, és fordítva.

30. Kiegészítésképpen rá kell mutatni arra is, hogy a védjegyirányelv rendszere más tekintetben is érintett lehet, még hozzá a jóhírnévvel rendelkező védjegyre vonatkozó, a 4. cikk (3) bekezdésében és a 4. cikk (4) bekezdésének a) pontjában foglalt viszonylagos kizáró okok tekintetében. Ezek a rendelkezések ugyanis ugyanazt a terminológiát használják, mint az 5. cikk (2) bekezdése. Mivel a jelen esetben a vitatott megjelölést már azelőtt lajstromozták, hogy a „Red Bull” jóhírnévű védjeggyé vált volna, nem szükséges határozni arról, hogy a védjegyek lajstromozását illetően milyen következményei lehetnek az 5. cikk (2) bekezdésére vonatkozóan itt javasolt értelmezésnek.

31. Következésképpen az irányelv rendszere sem követeli meg a Red Bull által képviselt megszorító felfogást.

E – A szükséges mérlegelésről

32. Nem meglepő tehát, hogy a Bíróság az Interflora-ügyben nemrég hozott ítéletében, amelyre előzetes döntéshozatal iránti kérelme szükségességének indoklásául a Hoge Raad is hivatkozik, az „alapos ok” fogalmát nem értelmezte kényszerítő oknak. Ez az ügy olyan internetes kulcsszóval történő hirdetésre vonatkozott, amely egy jóhírnévvel rendelkező védjegynek felel meg. A hirdetés anélkül kínálta a jóhírnévvel rendelkező védjegy jogosultja áruinak vagy szolgáltatásainak alternatíváját, hogy az említett védjegy jogosultja áruinak vagy szolgáltatásainak egyszerű utánezatát árulta volna, felhígulást vagy megfakulást okozott volna, vagy egyébként sértette volna ennek a védjegynek a funkcióit. Az ilyen használat főszabály szerint a szóban forgó áruk vagy szolgáltatások ágazatában folyó egészséges és tisztességes verseny körébe tartozik, és ezért a védjegyirányelv 5. cikkének (2) bekezdése értelmében vett „alapos okból” történik.¹³

33. Egy jóhírnévvel rendelkező védjegy jogosultjával folytatott egészséges és tisztességes verseny szempontjából valóban segítséget jelenthet, ha ezt a védjegyet az internetes hirdetésnél kulcsszóként használják. Az ilyen hirdetés azonban nem minősül ehhez a versenyhez feltétlenül szükséges feltételnek.

34. Következésképpen a Bíróság az Interflora-ügyben hozott ítéletben nem abból indult ki, hogy a jóhírnévvel rendelkező védjegyek kulcsszóként való használatának nem volt alternatívája. Ellenkezőleg, ez az ítélet a védjegy megsértése és más jogilag védett érdekek, különösen a versenyszabadság mérlegelésén alapul.

¹³ — A 2. lábjegyzetben hivatkozott Interflora és Interflora British Unit ügyben hozott ítélet 91. pontja.

35. Egyébiránt a Bíróság azon ítélkezési gyakorlata is a mérlegelés mellett szól, miszerint az irányelvnek – általános jelleggel – az a célja, hogy egyensúlyba hozza a védjegyjogosult érdekeit, a védjegy alapvető funkciójának biztosítása érdekében, valamint a többi gazdasági szereplő azon érdekét, hogy olyan megjelölések álljanak rendelkezésükre, amelyek alkalmasak áruik és szolgáltatásaik jelölésére.¹⁴

36. A védjegyirányelv 5. cikkének (2) bekezdésében is megtalálható a mérlegelés. A jóhírnévvel rendelkező védjegy jogosultja ugyanis nem tilthatja meg a védjegy vagy az ahhoz hasonló megjelölések bármely használatát, hanem csak az olyan használatot, amely alapos ok nélkül sértene vagy tisztességtelenül kihasználná a védjegy megkülönböztető képességét vagy jóhírnevét. A tisztességtelen kihasználás vagy sérelem e tekintetben szorosan kapcsolódik az alapos ok hiányához. Ha ugyanis a megjelölés használata igazolható, akkor főszabály szerint nem lehet pejoratív módon tisztességtelennek minősíteni.¹⁵

37. Célszerűnek tűnik ezért az alapos ok vizsgálatát annak vizsgálatával összekötni, hogy a megjelölés használata tisztességtelenül kihasználja-e a védjegy megkülönböztető képességét vagy jóhírnevét. Ezt az adott ügy minden lényeges elemét figyelembe véve, átfogóan kell vizsgálni.¹⁶

38. A Bíróság e tekintetben elsősorban a védjegy jóhírnevének erősségét és a védjegy megkülönböztető képességének mértékét, az ütköző védjegyek közötti hasonlóság mértékét, valamint az érintett áruk és szolgáltatások jellegét és közelségük mértékét vette alapul. A korábbi védjegy erősségét és megkülönböztető képességének mértékét illetően a Bíróság kimondta, hogy minél nagyobb a korábbi védjegy megkülönböztető képessége és jóhírneve, annál inkább fennáll a sérelem. Minél erőteljesebben és közvetlenebbül idézi fel a megjelölés a védjegyet, annál nagyobb annak a kockázata, hogy a megjelölés aktuális vagy jövőbeli használata sérti vagy tisztességtelenül kihasználja a korábbi védjegy megkülönböztető képességét vagy jóhírnevét.¹⁷

39. Ennek vizsgálatánál a tagállami bíróságoknak figyelembe kell venniük, hogy azonos árukról van szó, és ezért különösen nyilvánvaló az ezen áruk tekintetében jóhírnévvel rendelkező védjegyekhez fűződő kapcsolat. A megjelölések azonban nem azonosak, hanem csak a „Bull” szó tekintetében egyeznek meg, amely H. J. M. de Vries megjelölésében csak a „bulldog” szó részét alkotja, és egy egészen más kép kapcsolódik hozzá.

40. A *tisztességtelen* kihasználás lényeges jellemzője, hogy valamely harmadik fél a jóhírnévvel rendelkező védjegyhez hasonló megjelölés használatával megpróbál annak nyomdokába lépni, azért, hogy előnyt szerezzen annak vonzerejéből, elismertségéből és presztízséből, valamint azért, hogy kihasználja – mindennemű pénzügyi ellentételezés nélkül, illetve anélkül, hogy e tekintetben saját ráfordítást kellene eszközölnie – a védjegyjogosult által e védjegy imázsának megteremtése és fenntartása érdekében eszközölt üzleti ráfordításokat.¹⁸

14 — A C-145/05. sz. Levi Strauss ügyben 2006. április 27-én hozott ítélet (EBHT 2006., I-3703. o.) 29. pontja és a C-482/09. sz. Budějovický Budvar ügyben 2011. szeptember 22-én hozott ítélet (EBHT 2011., I-8701. o.) 34. pontja.

15 — Lásd még Mengozzi főtanácsnoknak a C-487/07. sz., L'Oréal és társai ügyre vonatkozó, 2009. február 10-i indítványának (EBHT 2009., I-5185. o.) 105. és azt követő pontjait, Hacker, F., „§ 14 – Ausschließliches Recht – Sonderschutz der bekannten Marke”, in: Ströbele/Hacker, *Markengesetz-Kommentar*, 9. kiadás., Carl-Heymanns-Verlag, Köln 2009., 925. o., 323. pontját, Fezer, K.-H., *Markenrecht*, 4. kiadás, München 2009., 14. §, 1167. o., 814. pontját.

16 — A 7. lábjegyzetben hivatkozott Intel Corporation ügyben hozott ítélet 68. pontja, és a 6. lábjegyzetben hivatkozott L'Oréal és társai ügyben hozott ítélet 44. pontja.

17 — A 7. lábjegyzetben hivatkozott Intel Corporation ügyben hozott ítélet 67–69. pontja, és a 6. lábjegyzetben hivatkozott L'Oréal és társai ügyben hozott ítélet 44. pontja.

18 — A 6. lábjegyzetben hivatkozott L'Oréal és társai ügyben hozott ítélet 49. pontja, az 5. lábjegyzetben hivatkozott Google France és Google egyesített ügyekben hozott ítélet 102. pontja, valamint a 2. lábjegyzetben hivatkozott Interflora és Interflora British Unit ügyben hozott ítélet 89. pontja.

41. Ennek megítélésénél nagy jelentőséggel bírhat az a körülmény, hogy a „The Bulldog” megjelölést alkoholmentes italok tekintetében már 1983-ban védjegyként lajstromozták. Bár a „Red Bull” védjegy néhány nappal korábbi, kétséges, hogy ebben az időpontban már rendelkezett volna jóhírnévvel. H. J. M. de Vries e védjegy vonatkozásában ezért főszabály szerint hivatkozhat a szerzett jogok tiszteletben tartásának uniós jogban elismert alapelvére¹⁹, az alkoholmentes energiatalok tekintetében történő használat igazolása végett. Egy fennálló jog kihasználása főszabály szerint nem minősülhet azért tisztességtelennek és igazolatlannak, mert egy másik védjegy a későbbiekben nagyfokú jóhírnevet szerez, és ezáltal oltalmának terjedelme már fennálló védjegyek oltalmának terjedelmével ütközik.

42. Másfelől el kell ismerni, hogy maga H. J. M. de Vries nem hivatkozik arra, hogy használta volna ezt a védjegyet 1997 előtt energiatalok vonatkozásában. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből sem állapítható meg, hogy a Hoge Raad foglalkozott volna ennek a védjegynek a kihatásaival. Ezzel szemben abból indult ki, hogy a védjegyet a gasztronómia területén *más* gazdasági tevékenységek vonatkozásában használták.

43. Az érdekek mérlegelésekor mindazonáltal még az ilyen használatot is figyelembe kell venni. Ez a használat ugyanis harmadik személy saját erőfeszítésének minősül, akinek így már nem lehet felróni, hogy önálló erőfeszítés nélküli, élőködő magatartást tanúsítana. A korábbi használat növelhette a megjelölés vonzerejét, elismertségét és presztízsét is, amelyeket a harmadik személy jogos érdekeinek kell tekinteni. Kisebb mértékben akkor is igaz ez, ha a megjelölést abban az időszakban használták, amikor a védjegyet már bejelentették, de még nem szerzett jóhírnevet. A jelen esetben nem kell eldönteni azt a kérdést, hogy milyen súlyt kell tulajdonítani annak, amikor egy megjelölést valamely védjegy jóhírnévűvé válása után használnak.

44. Mivel egy megjelölés korábbi használata vonzerőt, elismertséget és presztízst eredményezhet, a jelenlegi használata is alkalmas lehet egyébként arra, hogy a védjegy származási rendeltetését valóra váltsa, és elősegítse ezáltal a fogyasztók jobb tájékoztatását. Így a jelen esetben fennáll annak lehetősége, hogy legalábbis az amszterdami fogyasztók a „The Bulldog” megjelölést jobban össze tudják kapcsolni egy adott vállalkozással, mint a „De Vries” és a „Leidseplein Beheer” nevet, vagy egy teljesen új megnevezést.

45. A korábban használt megjelölés használatához fűződő ezen jogos érdeket az sem oltja ki, hogy H. J. M. de Vries esetleg csak azt követően kezdett el energiatalokat forgalmazni, hogy a Red Bull nagy sikert aratott ezzel az áruval. A védjegyjognak nem feladata, hogy bizonyos vállalkozásokat megakadályozzon abban, hogy bizonyos piacokon ne vegyenek részt a versenyben. Ahogyan az Interflora-ügyben hozott ítélet is tanúsítja, az ilyen verseny inkább kívánatos a belső piacon.²⁰ E verseny keretében pedig a vállalkozások – az összetévesztés veszélyének fenntartásával – főszabály szerint arra is jogosultak, hogy használják azokat a megjelöléseket, amelyeken a piacon ismerik őket.

46. Ennek megfelelően a Red Bull által felhozott példa, amelyben egy „Green Apple” néven régóta működő könyvkereskedés ezzel a megjelöléssel kezd számítógépeket értékesíteni, nem minősül automatikusan a jóhírnévvel rendelkező „Apple” védjegyhez fűződő jogok megsértésének.

47. Miként a Bizottság mindazonáltal jogosan hangsúlyozza, a korábban már használt megjelölések bizonyos használati formáival szemben még akkor is fel lehet lépni, ha azok valamennyi körülményt figyelembe véve mégis alkalmasak arra, hogy alapos ok nélkül sértsék vagy tisztességtelenül kihasználják a jóhírnévvel rendelkező védjegy megkülönböztető képességét vagy jóhírnevét. Ez az eset állhat fenn például akkor, ha a megjelölés bemutatása olyan benyomást kelt a fogyasztóban, amely igen közel áll a jóhírnévvel rendelkező védjegyhez.

19 — A C-168/09. sz. Flos-ügyben 2011. január 27-én hozott ítélet (EBHT 2011., I-181. o.) 50. pontja.

20 — A 2. lábjegyzetben hivatkozott Interflora és Interflora British Unit ügyben hozott ítélet 91. pontja. Lásd ezenkívül az EUSZ 3. cikk (3) bekezdését a belső piac létrehozásáról és a belső piacról és a versenyről szóló 27. sz. Jegyzőkönyvet, valamint a C-496/09. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 2011. november 17-én hozott ítélet (EBHT 2011., I-11483. o.) 60. pontját.

48. Az illetékes tagállami bíróságoknak részletesen figyelembe kell venniük ezeket a szempontokat annak vizsgálatakor, hogy valamely megjelölés használata alapos ok nélkül, tisztességtelenül kihasználja-e egy jóhírnévvel rendelkező védjegy megkülönböztető képességét vagy jóhírnevét.

V – Véggövetkeztetések

49. Következésképpen azt javaslom a Bíróságnak, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelemre a következő választ adja:

Annak megítélésénél, hogy egy harmadik személy a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2008. október 22-i 2008/95/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 5. cikkének (2) bekezdése értelmében alapos ok nélkül, tisztességtelenül kihasználja-e egy jóhírnévvel rendelkező védjegy megkülönböztető képességét vagy jóhírnevét azáltal, hogy egy jóhírnévvel rendelkező védjegyhez hasonló megjelölést használ, e harmadik személy javára kell figyelembe venni, ha a megjelölést már a jóhírnévvel rendelkező védjegy bejelentése vagy jóhírnevűvé válása előtt jóhírszerűen használta más áruk és szolgáltatások vonatkozásában.